

Økonomisk sårbare

Danmarks Statistik har udarbejdet en indikator kaldet økonomisk sårbare, der er baseret på personers subjektive opfattelser af deres egen økonomiske situation tilkendegivet i en spørgeskemaundersøgelse. Indikatoren er lavet for at følge op på FN's bæredygtighedsmål 1.2 om fattigdomsreduktion.

Personers egen opfattelse

En ting er, hvad indkomststatistik kan vise om antallet af fattige, noget andet er om folk selv oplever, at de har økonomiske problemer og afsavn i hverdagen. Hvor indikatorerne om [lavindkomst](#) og [relativ fattigdom](#) giver et indtryk af det første, så giver indikatoren om *økonomisk sårbare* et indtryk af det sidste.

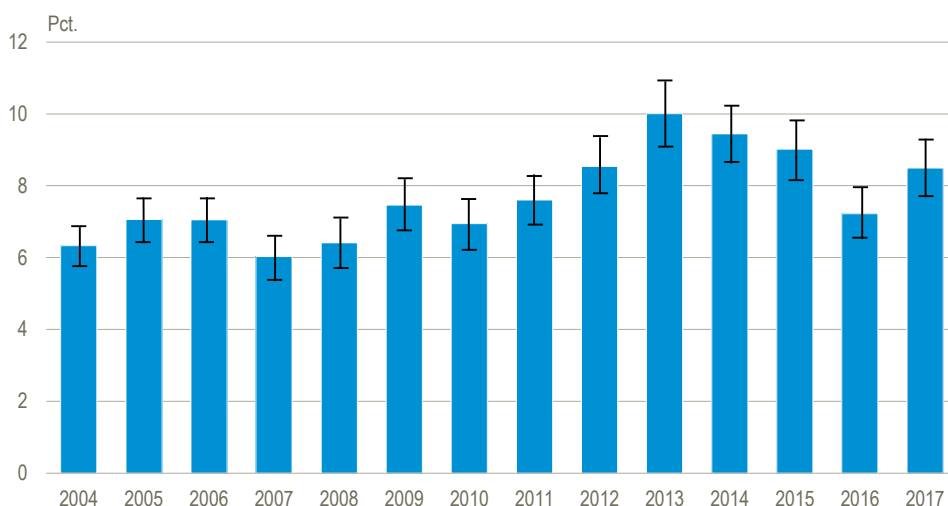
Økonomisk sårbare

Indikatoren *økonomisk sårbare* er sammensat af fem kriterier vedrørende husstandens økonomiske situation:

1. Har svært eller meget svært ved at få pengene til at slå til
2. Har i foregående år været bagud med betalingen af regninger (fx husleje, afdrag på gæld, regninger vedr. el/varme/vand/gas, forbrugslån)
3. Kan ikke betale en uforudset udgift på 10.000 kr. uden at skulle låne¹
4. Har af økonomiske grunde ingen bil
5. Har ikke råd til, at alle i husstanden holder mindst en uges ferie borte fra hjemmet hvert år

Personer i husstande, der falder ind under mindst 3 af disse 5 kriterier, betragtes som økonomisk sårbare.

Figur 1 Andel økonomisk sårbare med angivelse af usikkerhed. 2004-2017

Anm.: Økonomisk sårbare er baseret på en stikprøve, hvilket betyder, at der er en vis statistisk usikkerhed forbundet med denne indikator. De sorte streger viser størrelsen af usikkerheden med et 95%-konfidensinterval.

Kilde: <https://www.dst.dk/da/Statistik/SDG>

¹ Beløbsstørrelsen på den uforudsete udgift reguleres i forhold til indkomstudviklingen afrundet til nærmeste 500 eller 1.000 kr. I 2004 var der ikke noget beløb, men nævnt eksempler på uforudset udgifter. I 2005 var beløbet 8.000 kr. Siden 2014 har beløbet været på 10.000 kr.

<i>Statistisk usikkerhed</i>	Indikatoren for økonomisk sårbarhed er baseret på en stikprøve og er derfor behæftet med statistisk usikkerhed. I figur 1 viser de sorte streger et såkaldt konfidensinterval, hvor indenfor man med 95 pct. sandsynlighed kan finde den sande værdi. I 2009 er andelen af økonomisk sårbarhed fx målt til 7,5 pct., men med en usikkerhedsmargin på +/- 0,7 procentpoint er det mere præcist at sige, at andelen ligger et sted mellem 6,8 og 8,2 pct. Det betyder, at den målte andel på 6,9 pct. i 2010 ikke nødvendigvis dækker over et reelt fald siden 2009, men faktisk godt kan skyldes statistisk usikkerhed. Man skal derfor være varsom med tolkning på små niveauforskelle.
<i>Større usikkerhed i mindre grupper</i>	Særligt skal man være forsigtig med at tolke på niveauforskelle, når man betragter mindre undergrupper af befolkningen. Jo mindre undergrupper, jo større usikkerhed. Fx er usikkerheden større, når der alene ses på personer i alderen 20-39 år, fremfor at se på hele befolkningen, og endnu større hvis der kun ses på 20-39-årige kvinder, jf. bilag 1.
<i>Datagrundlag</i>	Data er indsamlet årligt af Danmark Statistik, som en del af den europæiske spørgeskemaundersøgelse SILC, der har fokus på indkomster og levevilkår. Der er hvert år omkring 6.000 husstande omfattende ca. 12.000 personer, der deltager i undersøgelsen. Kun én af husstandens voksne er blevet interviewet, men det antages, at svarene dækker alle medlemmer i husstanden inkl. børnene. Undersøgelsen er en panelundersøgelse, hvor nogle husstande deltager flere år i træk.
<i>Fattigdomsniveauer er arbitrære</i>	Ligesom med andre fattigdomsmål ligger der en række valg bag indikatoren for økonomisk sårbarhed. Der er fx truffet valg om, at man skal falde under mindst tre ud af de fem kriterier nævnt øverst i dette papir. Og netop de fem kriterier er udvalgt, som de mest relevante blandt tilgængelige data, men kunne i princippet have været nogle andre. Det er derfor vigtigt ikke at tolke for konsekvent på antallet af fattige. Det interessante er at se på udviklingen i antallet af fattige over tid for en given definition af fattigdom. Ligeledes er det relevant at sammenligne fattigdomsniveauer for forskellige grupper, der adskiller sig på fx køn, alder eller socioøkonomisk status , for at se hvilke grupper, der sakker bagud i økonomisk forstand.

Bilag 1: Statistisk usikkerhed

Tabel 1 Mål for statistisk usikkerhed på økonomisk sårbare (hele befolkningen). 2004-2017

År	Andel	+/-	Nedre grænse	Øvre grænse
	<i>Pct.</i>	<i>Procentpoint</i>	<i>Pct.</i>	<i>Pct.</i>
2004	6,3	0,6	5,8	6,9
2005	7,1	0,6	6,4	7,7
2006	7,1	0,7	6,4	7,7
2007	6,0	0,6	5,4	6,7
2008	6,4	0,7	5,8	7,1
2009	7,5	0,7	6,8	8,2
2010	6,9	0,7	6,3	7,6
2011	7,6	0,7	6,9	8,3
2012	8,5	0,8	7,7	9,3
2013	10,0	0,9	9,1	10,9
2014	9,4	0,8	8,6	10,3
2015	9,0	0,8	8,2	9,8
2016	7,2	0,7	6,5	7,9
2017	8,5	0,8	7,7	9,3

Tabel 2 Mål for statistisk usikkerhed på økonomisk sårbare fordelt på køn. 2017

Køn	Andel	+/-	Nedre grænse	Øvre grænse
	<i>Pct.</i>	<i>Procentpoint</i>	<i>Pct.</i>	<i>Pct.</i>
Mænd	8,4	1,1	7,3	9,6
Kvinder	8,6	1,0	7,5	9,6

Tabel 3 Mål for statistisk usikkerhed på økonomisk sårbare fordelt på alder. 2017

Alder	Andel	+/-	Nedre grænse	Øvre grænse
	<i>Pct.</i>	<i>Procentpoint</i>	<i>Pct.</i>	<i>Pct.</i>
0-19 år	9,9	1,6	8,2	11,5
20-39 år	11,4	2,0	9,4	13,3
40-64 år	8,2	1,2	7,0	9,5
65+ år	3,9	1,0	2,8	4,9

Tabel 4 Mål for statistisk usikkerhed på økonomisk sårbare fordelt på køn og alder. 2017

Køn	Alder	Andel	+/-	Nedre grænse	Øvre grænse
		<i>Pct.</i>	<i>Procentpoint</i>	<i>Pct.</i>	<i>Pct.</i>
Mænd	0-19 år	10,8	2,3	8,5	13,0
Mænd	20-39 år	11,3	3,0	8,3	14,3
Mænd	40-64 år	7,7	1,8	5,9	9,5
Mænd	65+ år	3,0	1,1	2,0	4,1
Kvinder	0-19 år	8,9	2,3	6,6	11,2
Kvinder	20-39 år	11,4	2,6	8,8	14,0
Kvinder	40-64 år	8,8	1,7	7,1	10,5
Kvinder	65+ år	4,6	1,7	2,9	6,3